

til Indenrigsministeren at give Regler for. Det er en meget vidtgaende Myndighed, jeg frygter i høj Grad for, at der kunde blive Tale om, at Indenrigsministeren udøvede det, man kalder Regereri, eller at det paa ny blev en Slags Enevælde. Jeg advarer af sørgelig Erfaring Indenrigsministeren mod at have en slig Bestemmelse staaende i Loven, den kan blive ubehagelig for ham selv. Hvis der hver Dag kommer en Deputation og foreholder ham, at hans enevældige Regimenter er noget forfærdeligt noget, bliver han efterhaanden ked af det. Skal vi have Lovregler om ekstraordinær Arbejdsløshed og Foranstaltninger derimod, skal vi saa dog ikke virkelig give saadanne Lovregler, at de ogsaa omfatter de Forhold, med Hensyn til hvilke det her er overladt til Indenrigsministeren at give Regler, saaledes at de, som betaler, ogsaa ved, hvem der faar Pengene, hvad de bruges til, og hvilke Pligter og Rettigheder der hjemles dem, som bliver arbejdsløse? Det vilde dog være det rimeligste.

Endelig skal jeg tillade mig at sige et Par Ord om Nødhjælpsarbejderne. Det er jo ikke nogen særlig dansk Opfindelse, men ganske vist, hvis man iværksatte de Arbejder, der her er Tale om, og som er anslaaet til godt 60 Mill. Kr., som Nødhjælpsarbejder, saa vilde det, maa jeg tilstaa, være en særlig dansk Opfindelse; saaledes har man ikke gjort noget andet Sted. Den her nævnte Række Arbejder, som Staten eller Kommunerne vil kunne iværksætte, er ganske almindelige offentlige Arbejder, hvad jeg allerede omtalte under Finanslovbehandling, som nogle Steder er udskudt paa Tid, andre Steder rent midlertidigt paa Grund af Pengemangel eller af andre Grunde. Men den tilstedeværende Pengemangel eller den tilstedeværende Række andre Grunde til, at Arbejdet er udskudt, afhjælpes jo ikke ved, at Arbejdslønnen nedsættes med 25 pCt. Man anslaar, som sagt, den samlede Udgift til disse Arbejder til 60 Mill. Kr., og man anslaar den Arbejdsløn, der vil blive Tale om at udbetale, til godt 27 Mill. Kr. 25 pCt.'s Nedgang i Arbejdslønnen betyder altsaa en 7 Mill. Kr.'s Besparelse. Skulde det virkelig være afgørende med Hensyn til, om disse Arbejder kan sættes i Gang eller ej? Det er umuligt. Hvorvidt nogle Arbejder, som anses for at være paakrævet under Hensyn til Arbejdsløsheden, koster 60 Mill. Kr. rent ud, eller man kan faa dem gjort for 53 Mill. Kr. og altsaa fedte sig 7 Mill. Kr. til, kan dog ikke være afgørende for Staten og Landets Kommuner. Saa elendigt er det danske Samfund vel heller

ikke stillet, at det ikke kan gennemføre disse Arbejder; hvis de af flere Grunde er ønskelige, saa maa de kunne gennemføres, uden at man kræver denne Lønnedsættelse, som dog reelt ikke kan være af stor Værdi for det hele Samfund. Jeg har set paa Rækken af disse Arbejder og har anstillet mine Betragtninger derover. Det første, der staaer opført, er Ringbanen i København; maa jeg spørge, er det et Nødhjælpsarbejde? Saa længe jeg kan huske, har man talt om, at Arbejdet paa denne Ringbane skulde iværksættes før eller senere. Jeg har været med til at træffe Beslutning om det baade i Staten og i Kommunen, jeg ved, det er et Arbejde, der er planlagt, og som man fra Københavns Kommunes Side hellere i Dag end i Morgen ser iværksat. Hvorfor i al Verden skal det udføres til nedsat Betaling? Med hvilken Begrundelse, efter hvilke Principper vil man kunne føre det ind under, hvad man andre Steder i Verden betegner som Nødhjælpsarbejder? Eller det tredje og fjerde Spor paa Vigerslev—Roskilde-Banen, er det et Nødhjælpsarbejde?

Det skal vel afhjælpe den Trang, der er til Stede, for at kunne fremme Trafikken paa bedst mulig Maade, men det er virkelig ikke noget, man iværksætter for at gøre de arbejdsløse en Tjeneste. Eller Istandsættelsen af Raadhuset i Nyborg, for ogsaa at tage noget fra Provinsen? Mon den ikke skulde være paakrævet af andre Grunde end for at hjælpe de arbejdsløse? Lofterne er vel ved at falde ned over Hovedet paa dem, altsaa trænger de til Reparation, men den vilde vel blive foretaget før eller senere uden Hensyn til, om man faar 25 pCt. Lønnedsættelse eller ikke. Saa vidt jeg kan se Rækken igennem af de Arbejder, der er opført paa Listen, er der i det væsentlige intet af dem, der har noget med Princippet: Nødhjælpsarbejde at gøre. Hvad vi ved om Nødhjælpsarbejder i andre Lande, tyder paa, at det faktisk er Nødhjælpsarbejder, og enkelte af dem, der her er opført, er det ogsaa, saaledes naar der f. Eks. er Tale om at gennemgrave nogle Bakker, som maaske ellers ikke vilde blive gennemgravet; ligeledes naar der sættes Arbejde i Gang med at tage Stød op i Skovene for derigennem at hjælpe paa Arbejdsløsheden; men gennemgaaende er det kun rene Bagateller, der her er Tale om. Dette er imidlertid virkelige Nødhjælpsarbejder, og hvis man havde taget dem ud for sig og havde henvendt sig til Arbejderorganisationerne og sagt: Her er nogle Arbejder af særlig Beskaffenhed, som vi maaske kan faa fremskyndet, kan vi ikke